

Kamu Kurumlarında Yaşananların Üzerini Örtemezsiniz

BASINA VE KAMUOYUNA

Ülkemizde, 1980'li yıllardan itibaren uluslararası sermayenin taleplerine uygun olarak ekonomik ve sosyal politikalar uygulanmış, bunun sonucunda sanayi yatırımları azalmış, işsizlik artmış, sık sık yaşanan krizler sonucu yoksullaşma kronik hale gelmiştir. Bu politikalar; teknoloji düzeyini artıracak, AR-GE çalışmalarını hızlandıracak, yeni ürün geliştirmeye yönelik bir araştırma politikası saptayacak, verimli, üretken bir yapı kurmayı da engellemiştir. Ülkemizdeki sanayi tesisleri, gelişmiş ekonomilerin taşeronu olarak düşük katma değerli ürünlerle ihracata zorlanmıştır.

Ülkemiz yönetimleri, uzunca bir süredir "Yeni Dünya"nın gereklerinden zannederek; planlama düşüncesini terk etmişler, stratejik öngörüyle insan kaynakları planlamasını da göz önüne alan ulusal kalkınma modellerinin geliştirilmesinden vazgeçmişlerdir. Ekonomik kalkınmanın, sanayileşme ve yatırım artışlarına dayalı dengeli bir yapının oluşturulması ile sağlanabileceği gerçeğini göz ardı etmişlerdir. Ekonomi politikalarının oluşturulması ve yürütümünü tamamen uluslararası finans kuruluşlarının ellerine bırakmışlardır. Bu kuruluşlar eliyle uygulanan politikalar sonucunda, insanı merkezine almayan, doğayı, çevreyi hiçe sayan her şeyi alınıp satılan bir meta olarak gören anlayışlar doğal ve beşeri zenginliklerimizi, kamu kaynaklarımızı yok etmiş, küçültmüş ya da özelleştirme adı altında sermayeye devretmişlerdir. Kısaca, son 25 yılda madencilikten enerjiye, ulaşımdan yerleşime, eğitimden sağlığa kadar birçok sektörde ülkemiz ve toplumumuz aleyhine önemli yapısal dönüşümler gerçekleştirilmiştir.

Bu süreçte, kamu yararını ön planda tutanlar giderek edilgenleştirilmekte ve susturulmaktadır. Böylelikle Türkiye, uluslararası sermayenin kolaylıkla avlanacağı özel bir alana dönüştürülmek istenmektedir. Bu amaçla tüm kamu kurumları önce içi boşaltılarak değersizleştirilmekte, sonra da bir pazarlama tekniği olarak yok pahasına peşkeş çekilmektedir.

Halkın alın teri ile kurulan ve ülkemizin kalkınmasında önemli işlevler gören kamu kuruluşlarımızda özellikle son dönemde yönetici kademelerine yapılan atamalarda; bilgi, beceri ve liyakat aranmasından vazgeçilmiştir. Artık, atamalarda geçerli olan ölçüt, sadece "cemaatten olmak", "kendileri gibi düşünmek" ya da "kendilerinden olmak"tır. Bu şekilde, yetersiz kişilerin uzmanlık gerektiren makamlara getirilmesinin önü açılmış, kurumlardaki yozlaşma hızlandırılmıştır. Her dönemde belirli ölçülerde yaşanan kadrolaşma, son dönemde "kuşatma" şekline dönüşmüş ve tüm işyerlerinde iş barışını tehdit eder hale gelmiştir. Pek çok kurumda kirlilik, yozlaşma ve yolsuzluk had safhaya ulaşmıştır. Rüşvet, menfaat temin etme ve görevi kötüye kullanma artık kanıksanmış, etik değerler ayaklar altına alınmıştır.

Kuruluşlarından bu yana başarılarıyla, ürettikleri ve ülkemize kazandırdıkları -mesut sürprizlerle- kamuoyunun gündemine gelen MTA, TKİ, TTK, ETİBANK, MİGEM, TPAO, BOTAŞ vb. gibi kamu kurumlarının adı, son zamanlarda olumsuzluklarla anılmaya başlanmıştır. Son 25 yılda politik atamalarla siyasi iktidarların oynadığı durumuna sokulan ve gittikçe gerileme süreci yaşayan bu kurumlar, siyasilerin kadrolarını yerleştirdiği kurumlar haline getirilmiştir. Ancak, bu kurumlarda hala onurlarıyla görev yapan, üreten ve ürettiklerini hiçbir kişisel çıkar gözetmeden ülke ve toplum hizmetine sunan yurtsever pek çok çalışan bulunmaktadır. Fakat bu kişiler ya dışlanmış, ya da kadrolaşma uğruna pasifize edilmişlerdir. Üstelik bu kişiler bazen hiç hak etmedikleri şekilde töhmet altında bırakılmakta, bu durum görevini layıkıyla yapmaya çalışan herkesi tedirgin etmektedir.

Devlet ihalelerinde yaşanan olumsuzluklara bir de taşeronlaşma ve özelleştirme uygulamaları eklenince

usulsüzlük ve yolsuzluklar günlük olaylar haline gelmiştir. Bu konudaki önemli bir tespit, söz konusu ilişkilerin belli odaklarla, bazı yöneticilerle ve belli siyasi kesimlerle birlikte anılır olmasıdır.

Taşeronlaşma uygulamaları uzun yıllardır devam eden Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumu'nda (TKİ) Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu'nun raporlarında da belirttiği sorunlar devam etmektedir.

Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu Raporunda, Türkiye Taşkömürü Kurumu'nda (TTK) rodövans (kiralama) uygulamalarında kurum aleyhine oluşan sonuçlar açıkça belirtilmektedir.

Yine son günlerde, 73 yıllık birikime sahip ülkemiz için pek çok ilke imza atan, ihtisaslaşması dünyada kabul gören Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü (MTA) ile bu kurumun bulduğu yeraltı kaynaklarının ruhsatlanması ve işletmelerinin takibini yapan Maden İşleri Genel Müdürlüğü'ndeki (MİGEM) usulsüzlük ve yolsuzluklar gündemdedir. Bu konuda idari ve adli işlemlerin yürütüldüğü, gözaltına almaların yaşandığı basına da yansımıştır.

Devletin gözde ve önemli iki kurumu da adı şaibelere karışan kurumlar arasında yerini almıştır. Yine enerji sektöründe çeşitli isimlerdeki operasyonlar hepimizin hafızalarında. Bunların ana sebebi taşeronlaşma, özelleştirmeler ile yasa ve yönetmeliklerin uygulanmamasıdır.

Bu olaylar değerlendirildiğinde, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'nın bu olumsuzluklardan sorumlu olduğu açık bir şekilde gözlenmektedir.

Yaşananlar, özetle 1980'lerden sonra ülkemizde uygulanan ve "benim memurum işini bilir" anlayışının tipik sonuçlarıdır.

Yaşananlar, etik ve ahlaki çöküntünün toplumsal yapımızda meydana getirdiği tahripkâr sonuçlarıdır.

Yaşananlar, bu ülkenin gerçek sorunlarının üstünü türbanla örtmek isteyen zihniyetin, kamu kaynaklarını kendi yandaşlarına peşkeş çekmesidir.

Yaşananlar, kurum kültürünü bilmeyen, kurumun misyon ve vizyonundan habersiz, bir kısmı tarikat mensubu, bir kısmı da liyakatsiz kişilerin bu ülkenin en köklü kurumlarının yönetim kademelerine atanmasının doğal sonucudur.

Yaşananlar, parti ve meclis koridorlarında yapılan kulisler sonucu elde edilen "makamın", mesleki ve kurumsal bilgi ve emekle sahip olunan "kariyer ve liyakata" üstünlüğüdür.

Yaşananlar, bir yandan çalışanlarını yoksulluk ve sefalet ücretine mahkûm ederken, diğer yandan bu ülkenin yeraltı kaynaklarını sermayeye devreden anlayışın sonuçlarıdır.

Yaşananlar, kamu kurumlarında siyasi müdahalelerle bilimsel ve teknik çalışma ikliminin tahribine yönelik sürecin acı sonuçları olup kurumların bilimsel birikim ve etkinliğinin zaafa uğratılması, içlerinin boşaltılması ve işlevsizleştirilmelerinin acı sonuçlarıdır.

Bizler, açık ve yoksulluk ücretlerine mahkûm edilen ancak bu ülkeye ve topluma sevgiyle bağlı onurlu üyelerimizden aldığımız güçle, örgütlerimizin mücadele geleneği, bilgi, birikim ve deneyimleriyle ülkemiz için çok önemli olan adı geçen kuruluşlardaki gelişen her olayı kamu yararı doğrultusunda izleyecek, yanlış ve haksız uygulamaların takipçisi olacağız.

Bizler, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'nda örgütlü olan sendikalar ve Odalar olarak kurumlarımızda son günlerde yaşanan ve tüm yurtsever çalışanların, kaygıyla izledikleri bu sonuçları hak etmediklerini biliyoruz. Bizler emekten ve halktan yana çalışmalarını yürüten kitle örgütleri olarak, yılların birikimlerinin çıkar çevrelerince kirlenmelerine izin vermeyeceğimizi ifade ediyor, ayrıca bu konuda bakanlığın şeffaf bir şekilde gerekli yasal ve idari işlemleri acilen yürütmesini talep ediyoruz. Bu konuda tüm yetkililerin sorumlulukları bulunduğunu belirtiyor, bu olumsuz sürecin tüm çalışanlar adına takip edileceğini kamuoyuna saygıyla duyuruyoruz.

TMMOB Jeofizik Mühendisleri Odası

TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası

TMMOB Maden Mühendisleri Odası

KESK- Enerji, Sanayi ve Maden Emekçileri Sendikası

Genel Maden İş Sendikası

18 Mart 2008, Ankara